

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Základní škola s polským vyučovacím jazykem
Český Těšín Havlíčkova 13 okres Karviná**

Havlíčkova 13/213, 737 01 Český Těšín

Identifikátor školy: 600 136 043

Zřizovatel: Město Český Těšín, Náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín

Školský úřad Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná

Termín konání orientační inspekce: 23. – 25. listopad 1999

Čj.	143 321/99-11138
Signatura	on3ct105

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kvalita vzdělávání v navštívených hodinách sledovaného předmětu byla hodnocena z hlediska plánování a organizace výuky, podmínek, v nichž výuka probíhala, užitých vyučovacích forem a metod, motivace a hodnocení žáků ve výchovně-vzdělávacím procesu, spolupráce a komunikace mezi učiteli a žáky. Byly hospitovány vyučovací jednotky ve 2. a 5. třídách na 1. stupni a sledovány byly rovněž hodiny všech vyučujících češtiny na 2. stupni.

Časová dotace ve sledovaném předmětu odpovídá schváleným učebním plánům pro školy s polským jazykem vyučovacím obou realizovaných vzdělávacích programů, tj. Obecná škola (2. - 5. třída) a Základní škola (1. třída a 6. - 9. třída). Učebním osnovám plně odpovídaly předložené tematické plány, které jsou vypracovány přehledně a funkčně. Rovněž individuální učební plány žáků se specifickými poruchami učení jsou vyučujícími řádně vedeny. Kontinuita výuky sledovaného předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Škola nenabízí v předmětu český jazyk volitelné ani nepovinné předměty, žáci devátých tříd jsou však svými vyučujícími dle potřeby prostřednictvím kroužku připravováni k přijímacím zkouškám z češtiny na střední školy. Ve škole pracuje předmětová komise českého jazyka, jejíž členové úzce spolupracují, k jednáním se scházejí třikrát ročně, případně častěji dle potřeby.

Personální zajištění výuky českého jazyka je velmi dobré. Na 1. stupni mají odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce češtiny všichni vyučující, rovněž na 2. stupni jsou všechny hodiny češtiny odučeny plně způsobilými pedagogy. Škola nemá na 2. stupni začínající učitele češtiny.

Vybavenost tříd a učeben, v nichž probíhá výuka českého jazyka, je na standardní úrovni. Většinou jsou žáci vyučováni v kmenových třídách, zejména k výuce českého jazyka slouží jedna odborná učebna, v níž je umístěna žákovská knihovna, ve které je k dispozici 15 míst. Vzhledem k počtu žáků ve třídách i ke skutečnosti, že hodiny češtiny jsou děleny, je to počet dostatečný. V odborné učebně jsou žáci seznamováni zejména s odbornou literaturou, různými slovníky českého jazyka a jazykovými příručkami. Používané učebnice jsou v zásadě nové, mají schvalovací doložku MŠMT ČR, na druhém stupni tvoří souvislou řadu učebnice pro 6. – 8. ročník, doplnění souvislé řady učebnicemi pro 9. třídu má být dle vyjádření ředitele realizováno v průběhu letošního školního roku. Vzhledem k tomu, že žáci mají k dispozici pouze zastaralá a dnes již nevyhovující Pravidla českého pravopisu (dle vydání z roku 1958), doporučili pracovníci ČŠI řediteli školy, aby v průběhu letošního školního roku došlo k zajištění potřebného množství platných Pravidel českého pravopisu.

Výuka předmětu je zajištěna četnými názornými pomůckami, které si často zhotovují sami vyučující (kartičky s pojmy, obrazové materiály, nástěnné názorné tabule s různými pravopisnými jevy, odborné publikace) a didaktickou technikou (video, magnetofonové nahrávky, zpětný projektor apod.). V navštívených hodinách byly některé z výše uvedených pomůcek používány, nebyla však - až na jeden případ-použita žádná moderní didaktická technika.

Všichni vyučující, jejichž hodiny češtiny byly na 1. i 2. stupni navštíveny, jsou pedagogicky a organizačně schopni vést výuku. Jejich pokyny byly srozumitelné, promyšlené a požadavky přiměřené věkovým a individuálním zvláštěnostem žáků. Většina pedagogů sledovala během vyučovacího procesu cíl výuky, ale v závěru hodiny jim v několika vyučovacích jednotkách

nezbyl dostatečný časový prostor ke shrnutí učiva. Ojedinele se vyskytlo i prodlužování vyučovací hodiny ze strany učitele, což negativně působilo na žáky. Cíl hodiny byl však ve všech vyučovacích jednotkách v zásadě splněn.

Učitelky využily v hodinách různé vyučovací metody, převládal výklad, samostatná práce s knihou, práce ve skupinách a procvičovací metody. Vyučující individuálním přístupem pomáhali pomalejším žákům, znovu vysvětlovali a opakovali probranou látku a přiměřeně se věnovali i žákům s poruchami učení. V průběhu výuky byl dostatečný prostor vytvořen pro samostatné a aktivní učení. V navštívených hodinách byl efektivně využíván vyučovací čas. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění nové látky byly ve většině případů logické, promyšlené a funkční. Žáci byli důsledně kontrolováni, opravováni a jejich znalosti byly většinou na běžné úrovni.

Žáci byli ve většině navštívených hodin aktivizováni vstupními motivačními metodami (poslech hudební ukázky, zpěv písně apod.). V průběhu výuky byly využívány vhodným způsobem mezipředmětové vztahy (zejména odkazy na učivo probrané v hodinách polského jazyka) a aktualizace učiva. Pozitivní posilování bylo uplatňováno zejména při oceňování žáků pochvalou za dobrý výkon. Zkoušení bylo prováděno ústní i písemnou formou s ucelenou myšlenkovou strukturou. Vlastní klasifikace žáků formou zkoušení u tabule se vyskytla jen sporadicky. Žáci píšou v českém jazyce na 2. stupni ročně obvykle 5 - 6 diktátů a zpravidla dvě kontrolní slohové práce. Písemné práce žáků jsou učiteli kontrolovány a opravovány. Sebehodnocení výkonu žáků v závěru sledovaných vyučovacích hodin nebylo prováděno.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na velmi rozdílné úrovni, žáci však vyjadřovali své vlastní názory a byli jako osobnost respektováni. Prostor pro diskusi byl vytvořen, k dobré úrovni vzájemné komunikace v prostředí důvěry a spolupráce přispíval i malý počet žáků ve vyučovacím procesu. Verbální i neverbální komunikace učitelů, jakož i jejich písemný projev na tabuli, byly bez zásadnějších nedostatků. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly v průběhu inspekce v podstatě zaznamenány, naprostá většina žáků měla k výuce převážně pozitivní vztah.

Žáci školy se účastní městských a okresních soutěží a olympiád v českém jazyce, úspěchy byly v loňském školním roce dosaženy zejména v recitační soutěži.

Kvalita vzdělávání byla na základě výše uvedených skutečností souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Polský jazyk

Hospitovány byly vyučovací jednotky polského jazyka ve všech třídách na 1. stupni a sledovány byly hodiny u všech vyučujících polštiny na 2. stupni.

Časová dotace ve sledovaném předmětu polský jazyk odpovídá schválenému učebnímu plánu. Polský jazyk je v 1. ročníku vyučován dle osnov pro ZŠ s polským vyučovacím jazykem (dále jen PZŠ) - dokument byl schválen MŠMT ČR v roce 1993, ve 2. - 5. ročníku je polský jazyk vyučován dle učebních osnov vydaných Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství v Českém Těšíně v roce 1997 a v 6. - 9. ročníku je polský jazyk vyučován podle osnov pro PZŠ schválených MŠMT ČR č.j. 16 383/95 - 21. Učební osnovám odpovídaly předložené tematické plány, které jsou vypracovány přehledně a funkčně.

Kontinuita výuky sledovaného předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě.

Personální zajištění výuky polského jazyka je velmi dobré. Na 1. stupni mají odbornou a pedagogickou způsobilost všechny vyučující, na 2. stupni kromě jednoho vyučujícího

(4 hodiny týdně) jsou všechny vyučovací hodiny (80 hodin) odučeny vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Škola má vlastní systém metodického vedení začínajících a vyučujících bez odborné nebo pedagogické způsobilosti.

Vybavenost tříd a učeben, v nichž probíhala výuka jazyka polského, je na standardní úrovni. Z hlediska psychohygienického působí příznivěji prostředí a metody na 1. stupni. Učebnice pro výuku polského jazyka jsou z Polska a jsou na seznamu schválených učebnic pro PZŠ v ČR č.j. 33 710/98 s platností do roku 2000.

Výuka předmětu je zajištěna četnými názornými pomůckami - obrazové materiály, odborné publikace, gramatické karty (zvláště účelně byly používány na 1. stupni) a didaktickou technikou - magnetofonové nahrávky, zpětný projektor apod. V navštívených hodinách byly některé z uvedených pomůcek používány. Kontrolovaný rozvrh prokázal, že polský jazyk je řazen i po čtvrté vyučovací hodině (1. stupeň - 3 hodiny, 2. stupeň - 13 hodin).

Všichni vyučující, jejichž hodiny polštiny byly na 1. a na 2. stupni navštíveny, jsou pedagogicky tvořiví a organizačně schopni vést výuku. Jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věkovým a individuálním zvláštnostem žáků. Většina pedagogů sledovala během vyučovacího procesu cíl výuky, ale v závěru hodiny některým nezbyl dostatečný časový prostor ke shrnutí učiva. Cíl hodiny byl však ve všech vyučovacích jednotkách v zásadě splněn.

V navštívených hodinách byl efektivně využíván vyučovací čas. Žáci byli téměř ve všech hodinách aktivizováni vstupními motivačními metodami. V průběhu výuky byly využívány vhodným způsobem mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva. Pozitivně lze ocenit používání pochval za dobrý výkon. Zkoušení bylo prováděno ústní i písemnou formou s ucelenou myšlenkovou strukturou.

Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění nové látky byly logické, promyšlené a funkční. Žáci byli důsledně kontrolováni, opravováni a jejich znalosti byly většinou standardní. Zkoušení žáků je prováděno ústní i písemnou formou. Počet písemných prací žáků (diktáty a kontrolní slohové práce) je obdobný jak v českém jazyce.

Vyučující využívali v hodinách různé vyučovací metody, převládal výklad, samostatná práce s knihou a procvičovací metody. Vyučující individuálním přístupem pomáhali pomalejším žákům, znovu vysvětlovali a opakovali probranou látku, věnovali se také přiměřeně i žákům s poruchami učení. Jako pozitivní je možno hodnotit práci žáků s literárními texty básní, při níž žáci dokazovali vysoký stupeň porozumění a někdy formulovali i své vlastní názory a stanoviska.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni, žáci vyjadřovali své vlastní názory a byli jako osobnost respektováni. Verbální i neverbální komunikace učitelů, jakož i písemný projev na tabuli, byly bez zásadnějších nedostatků. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly v průběhu inspekce zaznamenány, naprostá většina žáků měla k výuce pozitivní vztah.

Žáci školy se účastní všech soutěží v polském jazyce, které jsou pořádány pro žáky PZŠ, úspěchy byly zaznamenány (1. místa) v recitační a pravopisné soutěži.

Výuka polského jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinové dotace matematiky ve všech třídách v předloženém rozvrhu korespondovaly s učebními plány vzdělávacích programů Základní škola (1., 6. - 9. ročník) a Obecná škola (2. - 5. ročník). Inspekce zjistila časový a obsahový soulad učebních osnov a tematických plánů s probraným a probíraným učivem zapsaným v třídních knihách. Cíl vyučovací jednotky korespondoval s nácivkem matematických poznatků a dovedností, které jsou zahrnuty do standardu vzdělávání.

Téma hodin bylo voleno tak, aby byla dodržena kontinuita matematického vzdělávání vzhledem k současným znalostem žáků a návaznost na probrané učivo v předcházejících hodinách. Přípravené příklady ve sledovaných hodinách měly přiměřenou obtížnost a často potvrzovaly pedagogickou zásadu spojení získaných teoretických znalostí s jejich praktickým využitím.

Všichni vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a během vyučování je k nim přistupováno diferencovaně.

Na 1. stupni vyučuje matematiku celkem 6 vyučujících, všichni mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 1. stupni základní školy. Z celkového počtu čtyř vyučujících matematiky na druhém stupni základní školy má pouze jedna vyučující odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu (důchodový věk), dva vyučující mají pedagogickou způsobilost a jedna vyučující nemá pedagogickou ani odbornou způsobilost. Výuka probíhala v běžných třídách se standardním vybavením. Využití obrazového materiálu nebo trojrozměrných pomůcek pro matematiku jako součást třídního interiéru bylo výjimečné - pedagogičtí pracovníci si většinou tyto pomůcky přinášeli do třídy.

K dispozici pro výuku matematiky jsou učebnice pro všechny žáky. Učebnice a pracovní sešity pro 1. - 4. ročník jsou z Polska, 5. - 6. ročník používá učebnice matematiky novějšího data vydání (rok vydání 1998 a 1999) - učebnice vydané v ČR v polském jazyce, 7. - 8. ročník staršího data (1990, 1992) rovněž v polském jazyce - tyto učebnice neodpovídají realizovanému vzdělávacímu programu (např. žáci 7. ročníku používají jak učebnice pro sedmý i osmý ročník) a v deváté třídě žáci požívají české učebnice. Žáci 6. - 9. ročníků používají ještě sbírky úloh, vždy pro příslušný ročník, a to z nakladatelství Prometheus. Vyučující mají k dispozici poměrně velké množství dalších učebnic, sbírek, které v případě potřeby buď donášejí do výuky, nebo si z nich kopírují části, které chtějí využít (z velké části se jedná o polské materiály). Všechny učebnice jsou schváleny MŠMT ČR jako učebnice pro základní školu, resp. pro základní školy s polským jazykem vyučovacím. Pomůcky využitelné při výuce matematiky jsou klasické, jedná se o modely těles, rýsovací pomůcky na tabuli, rozložitelné modely těles pro výuku stereometrie, nástěnné obrazy pro výuku geometrie, topografickou soupravu, pohyblivé číselné osy, soupravy pro výuku racionálních čísel a pravděpodobnosti. Žáci si mohou zapůjčit ve škole kalkulačky. Z didaktické techniky jsou při výuce využitelné zpětné projektoři.

Během výuky matematiky inspekce pozorovala ve většině hodin efektivní využití učebnic, v jedné ze sledovaných vyučovacích jednotek byla využita didaktická technika (1. stupeň). Kontrolovaný rozvrh prokázal v ojedinělých případech zařazení matematiky po čtvrté vyučovací hodině.

Členění hodin bylo promyšlené, nechyběly motivační chvíle pro zpestření výuky (sledováno pouze na 1. stupni). Tempo výuky bylo přiměřené a bylo řízeno zvláště na 1. stupni fungující zpětnou vazbou.

Inspekce sledovala výuku matematiky u všech vyučujících druhého stupně a u 3 vyučujících prvního stupně.

Náplň všech sledovaných hodin byla podřízena dosažení určeného vzdělávacího cíle a sledovala u žáků nácvik přesnosti matematického vyjadřování a zápisů, procvičování paměti a představitosti. Organizace hodin ne vždy umožňovala velký podíl samostatné práce žáků v jejich celkové struktuře. Vyučující, zvláště 1. stupně, se snažili žáky vést k samostatnému logickému odvozování a zdůvodňování matematických souvislostí. Učitelé zajišťovali aktivitu většiny žáků neustálou komunikací s nimi, a to v průběhu všech fází hodiny. Během sledovaných hodin inspekce pozorovala častý individuální přístup vyučujících k žákům, kdežto

na 2. stupni pouze v ojedinělých případech - většinou převažoval frontální způsob práce.

Vyučující učivo se žáky probírali, procvičovali a upevňovali optimálním tempem. Pouze v jedné vyučovací hodině byla zařazena ukázka alternativního řešení i ekvivalentního zápisu. Grafická úroveň zápisů vyučujících na tabuli byla na standardní úrovni, úroveň vedení zápisů v žákovských sešitech byla rozdílná - průměrná. Během výkladu se vyskytly i drobné nepřesnosti při výkladu učiva. V závěru jedné ze sledovaných hodin nezbyl časový prostor pro zopakování a shrnutí probraného učiva.

V hodinách se často objevovaly motivační prvky, jako je pochvala, povzbuzení, ohodnocení žákovské prací, popř. různé soutěže rychlosti a správnosti řešení matematických příkladů. Kontrola domácích úkolů byla pravidelná. Sešity jsou vyučujícími kontrolovány. Vyučující při prověřování znalostí (ve dvou vyučovacích hodinách na 1. stupni) probraného učiva vždy zdůvodňovali hodnocení žáků.

Ve dvou případech vyučující využil okamžitě zpětné vazby k navrácení se k již vyřešenému příkladu z minulé či sledované hodiny, popř. k příkladu z domácího úkolu. V průběhu sledovaných hodin nebylo pracováno s chybou. V každé třídě 2. stupně byly realizovány ve školním roce 1998/99 4 písemné čtvrtletní práce, jejichž analýzy jsou prováděny do školních sešitů.

Vyučující svým hezkým vztahem k žákům a přirozenou autoritou umocňovali přátelskou pracovní atmosféru v hodinách. Kladli důraz na správné srozumitelné a přesné vyjadřování, což podporuje rozvoj komunikativních schopností žáků. V rámci diskuse vyučující reagovali na chybné odpovědi žáků, ale ne vždy předložením logických faktů a důkazů pro jejich korekci. Komunikace mezi vyučujícími a žáky vedla někdy k pokládání a řešení problémových otázek, které měly charakter zpětné vazby. Na 2. stupni převažovala jednostranná komunikace ze strany vyučujícího, otázky (pokyny) kladeny vyučujícím nevyžadovaly od žák tvořivou činnost - důraz byl kladen pouze na správnou pohotovou odpověď a fakta.

Inspekce zjistila ve sledovaných hodinách průměrné znalosti žáků v matematice. Snahy žáků po vyhledávání všech možností správného řešení a cest k němu, logické zamyšlení nad daným problémem a schopnost přijímání argumentů pro změnu svých názorů jsou pozitivní výsledky výuky zvláště na 1. stupni. Žáci školy se zapojují do školních a okresních kol matematických soutěží (Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Pikomat, Matematický Klokan) - výrazný úspěch ve školním roce 1998/99 byl zaznamenán v 5. ročníku (2. místo v okresním kole Matematické olympiády).

Celková úroveň výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je úroveň kvality vzdělávání na základě výše uvedených skutečností hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy stanovil dobré dlouhodobé koncepční záměry na základě zevrubné analýzy podmínek školy a prostředí, v němž se škola nachází. V písemně zpracované koncepci akcentuje zejména nabídku činností, které odpovídají zájmům žáků, zapojení školy do

Vzdělávacího programu Evropské unie Socrates-Comenius a spolupráci s rodičovskou veřejností. Mezi priority patří rovněž individuální přístup učitelů k integrovaným zdravotně postiženým žákům, jakož i k žákům talentovaným a snaha o modernizaci materiálně-technického vybavení školy. Dlouhodobé koncepční záměry má ředitel školy písemně rozpracovány v plánu práce pro školní rok 1999/2000. Z jeho analýzy je zřejmé, že plánování je pojato jako ucelený systém, koncepce a stanovené cíle jsou reálné, při plánovací činnosti jsou využívány podněty a připomínky poradních orgánů ředitele školy. Roční plán je průběžně rozpracováván do měsíčních plánů, které jsou vyvěšovány na informační tabuli ve sborovně. Rovněž výchovná poradkyně má písemně zpracovaný plán práce na školní rok 1999/2000 a protidrogový preventivní program pro oblast zneužívání návykových látek.

Výuka ve škole probíhá v 1. a 6. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 a v 2. - 5. ročníku podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Časová týdenní dotace pro jednotlivé předměty včetně polského jazyka se řídí v 1., 6. - 9. ročníků učebním plánem pro PZŠ schváleným pod čj. 20 645/97-20 s úpravami schválenými MŠMT ČR dne 25. června 1999 pod čj. 21 592/99-22 a v 2. - 5. ročníků učebním plánem pro PZŠ čj. 24 181/96-21. Rozvrh hodin plně respektuje minimální hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schváleném vzdělávacím programu.

V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí nepovinné předměty sportovní a pohybové aktivity pro 1. a 2. stupeň, individuální logopedickou péči pro 1. stupeň, vokální a instrumentální soubor pro 2. stupeň a náboženství, z volitelných předmětů jsou nabízeny v 7. ročníku čtyři, a to: cizí jazyk (německý), konverzace v cizím jazyce (anglickém), užité výtvarné činnosti a informatika; v 8. ročníku jsou nabízeny čtyři, a to: cizí jazyk (německý), konverzace v cizím jazyce (anglickém), užité výtvarné činnosti a sportovní hry; v 9. ročníku jsou nabízeny rovněž čtyři, a to: cizí jazyk (německý), konverzace v cizím jazyce (anglickém), užité výtvarné činnosti a seminář a praktika z přírodovědných předmětů. Ve škole vyvíjí činnost 8 zájmových útvarů – kroužek stolního tenisu, přírodovědný, florbalový, internetový, anglického jazyka, taneční, výtvarný a dramatický.

Škola vykazuje 23 žáků se specifickou poruchou učení, 1 žáka s tělesným postižením a 3 žáky s mentálním postižením (jsou zařazeni do běžné základní školy na základě povolení MŠMT ČR čj. 13 302/99-24 ze dne 5. února 1999 v rámci experimentálního ověřování individuální integrace žáků s mentálním postižením do běžné základní školy).

Pro integrovaných 24 zdravotně postižených žáků jsou pečlivě zpracovány individuální plány a 3 žáci jsou vyučováni dle osnov pro zvláštní školu, je realizován učební plán zvláštní školy s polským vyučovacím jazykem čj. 19 709/97-22. Těmto žákům se věnuje vyučující s vysokoškolským vzděláním se zaměřením na speciální pedagogiku; byla pro ně zřízena speciální a specializovaná třída. Spolupráce s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a Speciálního pedagogického centra Naděje Frýdek-Místek je na velmi dobré úrovni, vyšetření žáků jsou doložena potřebnou dokumentací.

Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitelky školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Organizování

Vedení školy je tvořeno ředitelem školy a jedním zástupcem ředitele, který je zároveň zástupcem statutárního orgánu školy. Ředitel školy má vysokoškolské pedagogické vzdělání,

odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce předmětů tělesná výchova-občanská nauka, ve funkci ředitele působí od roku 1992 a vykazuje 15 let celkové pedagogické praxe. Zástupce ředitele školy, v jehož kompetenci je především řídicí činnost na 1. stupni a školní družina, je odborně a pedagogicky způsobilý k výuce chemie a základů techniky, ve funkci působí od roku 1992 a má 19 let celkové pedagogické praxe. Kompetence vedoucích pracovníků jsou zřetelně písemně vymezeny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Funkcí výchovné poradkyně byla pověřena vyučující s dvaatřicetiletou pedagogickou praxí na základní škole, jež absolvovala specializační studium pro výchovné poradce. Je ustanovena funkce protidrogového preventisty.

Na řízení školy se v rámci svých kompetencí stanovených ředitelem školy podílí i 1 vedoucí metodického sdružení na 1. stupni a 5 vedoucích předmětových komisí. Jednání těchto metodických orgánů se konají zpravidla čtyřikrát ročně, zápisy z jednání jsou vedeny standardním způsobem a obsahují relevantní informace.

Řád školy je v zásadě zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Byl prokazatelně projednán, aktualizován a schválen pedagogickou radou dne 31. srpna 1999. Ze zápisů v třídních knihách je zřejmé, že s ním byli seznámeni všichni žáci školy. Je vyvěšen ve všech třídách druhého stupně a vzhledem k tomu, že řád školy mají k dispozici pouze třídní učitelé jednotlivých tříd 1. stupně, doporučili pracovníci ČŠI řediteli školy umístění řádu školy na nástěnkách ve třídách, případně jeden výtisk řádu umístit v prostorách chodby 1. stupně. V řádu školy je zakotven pokyn MŠMT ČR čj. 16 227/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních a nechybí i práva žáků.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	1	25	10	0
2.	1	24	8	1
3.	1	28	13	0
4.	1	23	10	1
5.	2	36	19	3
6.	2	51	20	5
7.	2	53	26	6
8.	3	66	38	8
9.	2	58	27	3
Celkem	15	364	171	27

Organizace pedagogických rad (pětkrát ročně) a operativních pracovních porad (aktuálně dle potřeby) je vzhledem k velikosti školy v zásadě optimální z hlediska četnosti i obsahu. Inspekci byly předloženy zápisy z pedagogických rad ve školním roce 1998/1999 a 1999/2000, které vykazovaly standardní úroveň.

Informační systém školy je promyšleně organizován, dvakrát ročně se konají třídní schůzky s rodiči žáků a jednou ročně valné shromáždění rodičů. Informace o svých dětech mohou rodiče získat dle předchozí individuální domluvy s daným pedagogickým pracovníkem. Další informace o škole jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy a na konci školního roku rodiče obdrží informační bulletin o činnosti školy. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím žakovských knížek, event. deníčků (1. ročník).

Spolupráce rodičů se školou je na velmi dobré úrovni. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Žáci školy získali v uplynulém školním roce několik prvních míst v okresních soutěžích, např. v konverzační soutěži v anglickém jazyce (dvě 1. místa) a v recitační soutěži v českém jazyce, tradičně dosahují velmi dobrá umístění v soutěžích v rámci polských základních škol (např. recitační soutěž v polském jazyce a lehkooatletická soutěž) a v rámci základních škol v Českém Těšíně získali Pohár starosty města Český Těšín ve sportovních disciplínách.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 je z hlediska obsahu a formy na vysoké úrovni, byla prokazatelně projednána s pracovníky školy dne 31. srpna 1999 a poskytuje dostatek informací. Zpráva byla předložena příslušnému školskému úřadu a zřizovateli.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systémy školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy používá účelně nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční a účinné a je realizováno dle zásad soudobého školského managementu. Dokladem toho je i poměrná stabilita pedagogického sboru a snaha vedení postupně zvyšovat procento hodin odučených vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí. K termínu inspekce zaměstnávala škola celkem 53 pracovníků, z nichž je 30 pedagogů. Týdně je vyučováno úhrnem 481 hodin (povinné předměty), z nichž vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí učí 377 hodin (tj. 78,4 %), 92 hodin je odučeno pedagogy bez odborné způsobilosti (19,1 %) a výuka bez odborné i pedagogické způsobilosti činí týdně ve škole 12 hodin (2,5 %). Z jednotlivých předmětů jsou pouze všechny hodiny rodinné výchovy vyučovány pedagogy bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka cizích jazyků (anglický, německý) je zajištěna celkem pěti učitelkami, z nichž dvě jsou odborně a pedagogicky způsobilé dle vyhlášky č.139/1997 Sb., v platném znění, a z celkového počtu 63 vyučovacích hodin cizích jazyků týdně vyučují 29 hodin, tj. asi 46 %. Všichni vyučující cizích jazyků mají absolvovány různé metodické kurzy a pobyty v cizojazyčném prostředí. Podrobná analýza odborné a pedagogické způsobilosti v předmětech český a polský jazyk a matematika je uveden v části hodnocení kvality vzdělávání.

Jedné začínající učitelce je přidělen uvádějící učitel s dlouholetou pedagogickou praxí na základní škole.

Je vytvořen promyšlený systém stimulování pracovníků, jsou stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků i kritéria pro udělení mimořádných odměn, s nimiž byli všichni vyučující seznámeni.

Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá vždy na počátku nového školního roku při stanovení výše osobního příplatku. Rovněž při pohospitačních rozhovorech jsou vyučující ředitelem seznamováni s průběžným hodnocením své práce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má vytvořen samostatný plán kontrolní a řídicí činnosti na období školního roku

1999/2000. Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, jednak prováděnými kontrolami výkonu dozorů, sledováním průběhu schůzek předmětových komisí, pravidelnými kontrolami žákovských knížek, třídních knih, třídních výkazů a další pedagogické dokumentace. Mezi priority v oblasti kontrolní práce vedoucích pracovníků školy patří rovněž sledování práce s integrovanými zdravotně postiženými žáky a talentovanými žáky, grafického projevu v sešitech a využívání audiovizuálních pomůcek ve výuce.

Ve školním roce 1998/1999 vykonal ředitel školy 17 hospitací ve vyučovacích hodinách, zástupce ředitele navštívil v průběhu školního roku vyučovací hodiny všech svých podřízených (celkem 12). Ve školním roce 1999/2000 vykonal členové vedení 8 hospitací. Záznamy o provedených hospitacích a o pohospitačních rozhovorech s vyučujícími jsou prokazatelně pečlivě vedeny. Každý hospitovaný učitel potvrzuje svým podpisem, že byl svým nadřízeným seznámen s hodnocením sledované vyučovací hodiny.

Ke kontrole vyučovacích výsledků žáků používá škola srovnávací prověrky z českého jazyka, matematiky a cizích jazyků v rámci projektu Kalibro. Klasifikace žáků je prováděna dle klasického klasifikačního řádu a v případech žáků školy s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení ředitel na základě žádosti zástupce žáka rozhodl o použití širšího slovního hodnocení.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že řídicí činnost vychází z dobré a reálné dlouhodobé koncepce, která se promítá ve funkčně zpracovaném plánu práce na školní rok. Řízení základní školy je velmi dobré se zabezpečením zpětných vazeb. Jsou respektovány obecně platné právní normy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠÚ-99-opr-1/ZŠ-84 ze dne 25. ledna 1999,
- zřizovací listina ze dne 12. května 1993 (čj. neuvedeno),
- oprava názvu školy ve zřizovací listině čj. ŠaK-184/99 ze dne 31. března 1999,
- jmenování ředitele školy do funkce ze dne 27. července 1992 (čj. neuvedeno),
- potvrzení ve funkci ředitele ze dne 27. července 1998 (čj. neuvedeno),
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, žákovské knížky žáků,
- řád školy, rozvrh hodin,
- kniha úrazů,
- záznamy z pedagogických rad, pracovních porad a z jednání předmětových komisí,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy,
- plán práce školy na školní rok 1999/2000,
- plán kontrolní a řídicí činnosti na školní rok 1999/2000,

- individuální plány pro integrované zdravotně postižené žáky,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99,
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy,
- písemné práce žáků,
- protokoly o komisionálních zkouškách pro ZŠ,
- hospitační záznamy a tematické plány učiva.
-

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přiděleny ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou využívány účelně.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- zakoupit pro školu potřebné množství platných Pravidel českého pravopisu a nová pravidla polského pravopisu (jak pro 1. stupeň, tak i pro 2. stupeň) – např. Ortograficzny słownik ucznia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998,
- stálou pozornost věnovat písemným projevům žáků a jejich opravám,
- ve výuce matematiky, zvláště na 2. stupni, ponechat žákům dostatečný časový prostor pro samostatnou tvořivou činnost - nechat žákům možnost objevovat,
- zajistit vyučující (vyučujícího) matematiky s odbornou a pedagogickou způsobilostí,
- větší pozornost věnovat v hodinách matematiky práci s chybou a odhadům výsledků,
- v závěru hodin vymezit časový prostor pro hodnocení (sebehodnocení výkonů žáků).
-

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Kazimír Worek	Kazimír Worek, v. r.
Člen týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň	Miroslav Bialoň, v. r.

Externí spolupracovník Mgr. Irena Kufová

Irena Kufová, v. r.

V Karviné dne 3. prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. prosince 1999

Razítko

Mgr. Stanislav Folwarczny

Stanislav Folwarczny, v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná	1999-12-20	143 352/99-11138
Zřizovatel: Město Český Těšín	1999-12-20	143 351/99-11138
Rada školy: není zřízena	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.